

BÉKEHARANG

A PÜSPÖKI METHODISTA EGYHÁZ HAVI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJ EGY ÉVRE 4 PENGÓ MELLÉKLETTEL EGYÜTT.

AMERIKÁBAN AZ ELŐFIZETÉSI DIJ 2 DOLLÁR. TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÖNK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

WALLRABENSTEIN JAKAB, NYIREGYHÁZA, DESSEWFFY-TÉR 10.

„Igyekeztek csendesek lenni!”

I. Tess. 4. 11.

A sok bálozás, muzsika, tánc után ráér Pál apostol komoly intése a nyugalomból, csendességükből kikölkentett keresztyénekre.

A mozik 2000 méteres izgató filmjei, az újságok hírei, fagyhullámról, spanyoljárványról, déli sarki föld felfedezésről, bank rablásról s sok egyébéről, annyira-lefogtatta a modern ember idejét, hogy nem marad ideje s kellő csendessége a lelki élet ápolására, az üdvössége megmunkálására. A léleknek feltétlenül csendességre van szüksége!

Egyik theol. tanárom, kire ma is szeretettel emlékezem vissza, nagyon sokszor hangoztatta előadásában e szavakat: «Világ zajában fejlődik a jellem, csendes magányban az értelem.» Pál apostol fent idézett szavai értelmében hozzáfűzöm, hogy csendességben fejlődik a lélek, a hit, Isten iránti bizalom és szeretet!

Mi nagyon sokszor csendesek vagyunk ott és akkor, ahol és amikor beszélnünk kellene. Csendesek vagyunk egy nagyhangú társaságban, ahol káromolják az Isten nevét, ahol kifigurázzák Krisztust, ahol guny tárgyává teszik az imát s a hit dolgait. Ott sokszor gyáván hallgatunk, nem merjük a vendégek, vagy a gazdag jelenlevők, vagy a művelt urak előtt felemelni tiltakozó szavunkat s bizonyosságot tenni a megfeszített és feltámadott Krisztusról. Hallgatunk, amikor beszélni kellene mindenki füle hallatára arról, mi jót tett velünk az Ur, hogyan vezetett a széles útról a keskeny útra, hogyan hívott és keresett a szakadékokban, míg reánk akadt, s hogyan vitt vállán haza, mint megsebzett báránykát.

Sokszor pedig nem vagyunk csendesek akkor, mikor kellene nagy csendben maradnunk, mikor kellene hallgatnunk! Nem vagyunk csendesek, mikor bántalmaznak minket, mikor rágalmaznak, arcul vernek, leköpnék, követ dobálnak s hatóságok elé cipelnek. Hogyan tudjuk védeni a magunk igazát, ártatlanságát, mikor rágalmozó nyelvek ki-

gyót-békát ránk kiáltanak! Olyankor hangosan, sőt sokszor izgatottan s idegesen védjük magunkat, ahelyett, hogy szó nélkül, némán tűrnők a hamis vádakat, rágalmakat, névtelen leveleket s névvel ellátott levelek túszurásait s tördőféseit. Hátha még napilapok és egyházi lapok kikezdek a hívőket, támadják, vádakat emelnek — tudunk-e mindig csendesek lenni? Ugyebár nem! Pedig a mi nagy Mesterünk, Jézus Krisztus sendesen tűrte a testi bántalmazásokat és a lelki megaláztatást. A legnagyobb vádakra sem felelt, hanem mélyen hallgatott. Nézzünk többet a Mesterre s tanuljunk Tőle hallgatni, csendességben maradni!

Pál apostol a hívőktől elvárja, hogy csendesek legyenek! Különösen akkor, mikor a hitetlen világ hamis vádakat szór ellenük.

Egy jó orvosságot is ajánl, ami minden hívőnek feltétlenül hasznára van, ha felhasználja. Pál apostol azt ajánlja, hogy mindenki dolgozzon s végezze a maga munkáját! A munka Isten adta orvosság.

Aki szorgalmasan végzi munkáját, az nem ér rá ide-oda futni, órák hosszat valahol elüldögdélni, s erről a szomszédáról vagy arról a szomszéd asszonyról beszélni. Aki sokat dolgozik, az nem ér rá naphosszat újságok után futkosni s a híreket ide-oda hordani, a munka nem engedi el a géptől, vagy az íróasztaltól. Csak az, aki tétlenkedik, aki unatkozik, az szaladgál ide-oda, felkap egy-egy hírt s viszi alvégre, felvégre, Mari néni- nek, Jóska bácsinak, Kis Pálhoz, Nagy Pálhoz, hozzá is tesz valamit, el is vesz belőle valamit s egyszer csak kész a pletyka, a nyelv, az a kis tag, amit 32 katona őriz, mégis meggyújtott egy egész erdőt; megbolygatott egy egész családot; egy egész gyülekezetet; egy egész falut. Nem így szokott lenni?

Oh de sokat kell még megtanulnunk nekünk hívő embereknek is! Csak figyeljük, ha egy-egy házban, egy-egy házaspárnál, ha szülők és gyermekek közt előfordult valami félreértés, összezördülés, legtöbbször az volt az ok, hogy egyik is, másik is, nem tudott csendes lenni, nem tudott hallgatni akkor, amikor hallgatni kellett volna.

Örüljünk annak, ha sok munkánk van, ha testünk is, lelkünk is munkálkodni kénytelen egész nap, egész héten! Örüljünk, ha időnkét munkában tölthetjük el s nem esünk kísértésbe, hogy tétlenség idején pletykahordó szerepet öltünk!

A tétlenség bűnre csábít, a tétlenség veszedelmes betegség!

Igyekezünk csendesek lenni! W. J.

H I R E K.

Halálozás. Február 7-én hunyt el az Urban *Dobozi Ferencné* testvérünk, a budapesti magyar gyülekezet volt rendes tagja. Már pár évvel ezelőtt is súlyos betegséggel tette próbára az Ur hitét, de csodálatosan meggyógyította és visszaadta családjának, sajnos azonban csak rövid időre. Pár hónapi szenvedés után az Ur magához szólította. Amint betegsége alatt vigasztalt reményteleneket, úgy maga is élő reménységgel költözött át új otthonába. Gyülekezetünkre súlyos veszteség, mert egy *imádkozó* lélekkel csökkent a számunk. Áldja és erősítse meg az Ur gyógyító férjét és két árváját.

A **gyűlölet** elpusztított egy egész falut. A kolozsvári Keleti Ujság szerint Erdőfüle székely község egész lakossága elpusztult kiütéses tifuszban, mert a románok a székely lakosságot nem részesítették orvosi segítség-

ben. — Nagy baj, mikor az emberek azt nézik, ki milyen fajhoz s milyen felekezethez tartozik.

— **Száz évesnél idősebb** egy madridi család valamennyi tagja. Az anya, aki özvegyasszony, 127 éves és öt leánya közül a legfiatalabb jelenleg életének 105-ik évében van. — A hosszú és boldog élet titka a szesz italoktól való tartózkodás!

— **Amerika misszióadományai.** Amerika egyházi vagyona kitett a múlt évben kerek 2.820.220,000 dollárt, azaz 16 milliárd pengőt. Ezen összegből az egyházak 50,852,000 dollárt fordítottak belső misszióra, 26,000,000 dollárt külső, azaz pogány-misszióra. (Itt csak az egyházak által adományozott összegek szerepelnek.) Vasárnapi iskolára és nevelési célokra 14,323,000 dollárt fordítottak. 25 protestáns egyház gyülekezeti célokra kiadott 342,552,496 dollárt, jótékonycélra pedig 91.845,275 dollárt.

— **Vajjon mennyi korcsma lehet Budapesten?** Alábbi kimutatást találtuk egy lapban arról, hogy fővárosunkban hány kórház, színház stb. van. 91 kórház és 34 színház van Budapesten. Múzeum és könyvtár 20 van, s ugyanannyi a fürdők száma is. *Templom és kápolna* 42, iskolaépület 233, óvoda 62, gyári épület 806, üzlet- és raktárház 33, szálló 76. A múlt esztendőben összesen 22016 épület volt Budapesten; 2000-el több, mint

Van-e túlvilág?

Pfenningsdorf E.-tól. *Jon. 11. 25.*

Van-e túlvilág? — Régi kérdés ez, mely azonban mindenképpen egyes ember számára mindig új marad. Nincsen ember, aki teljesen és véglegesen kivonhatná magát e kérdés alól. Maga az élet, az aggkorral és a halállal gondoskodik róla, hogy a halál utáni élet eszméje látókörünkől sohse távozzék. Némi ember titkos harcot vív e gondolat ellen. Sokéért nem adná, ha bizonyosan tudhatná, hogy az élet után a végleges halál jön. Mások ismét szívesen hinnének egy túlvilági életben, csak volna nekik erre valami biztos alapjuk. De minden olyan ködös, olyan bizonytalan, olyan tarthatatlan nekik. Elméletet eleget hallani erről, de csalhatatlan tapasztalatokra és biztos tényekre volna szükség, a melyekben bizhatunk. Vannak-e ilyenek? — lássuk!

Mindenek előtt kopogtassunk a tudomány ajtajánál. Csakhamar észrevesszük: a tudomány csakis ennek a világnak a dolgaival foglalkozik; azokkal, amelyek érzékeinkkel valamiképpen észlelhetők. Még azt sem tudja megmondani, mi az anyag, vagy az erő, mert

hiszen mindig csak bizonyos anyagokat és bizonyos határokat észlelünk. Még kevésbé tudja megállapítani, mi a lélek, mi a szellem, mi az egyéniség? Ezek mind olyan láthatatlan, de nagy dolgok, melyek minden külső megfigyelés elől kitérnek. Éppen ezért megoldhatatlan titok maradt a tudomány előtt az anyag és szellem, a test és lélek egymáshoz való viszonya. A test és a lélek szoros kapcsolatban vannak egymással és egymást befolyásolják. Ezt tudjuk. De *hogyan* vannak egymással összekapcsolva, ezt nem tudjuk. A testi állapot, az idegek működése befolyásolja a lelki életét. Viszont a lélek is befolyásolja a test életét. Lelki hangulatok köztudomás szerint halással vannak a test állapotára is. Gond és bánat aláássa az egészséget, éppúgy a lelki nyugalom előmozdítja azt. Nagy ijedelem, vagy túlnagy öröm halált is okozhat. Mindenek felett azonban az *akarata* az, amely parancsolóan befolyásolja a test életét. Minden gyakorlati munka, minden ügyesség és művészet előfeltétele, hogy akaratunkkal testünk felett uralkodjunk. Ez nagyjelentőségű tény. *Minden ember, kinek akarata van, meg van róla győződve, hogy a szellem a testet uralja és nem fordítva.*

1920-ban és kevés híján 4000-el több, mint 1910-ben. A 22016 ház közül 19506 lakóház.

Azt azonban nem találtuk meg, hány korcsma van Budapesten? Aki ezt velünk közölni tudná, nagy hálaára kötelezne bennünket.

— **Gyermeknaptár.** A *Virágoskert* hetenként megjelenő képes gyermeklap gyermeknaptára szép és kedves tartalommal, négy-színnyomású borítékban megjelent. Az értékes gyermeknaptárt mindenki ajándékba kapja, aki a *Virágoskertenre* 2 P 40 fillérrel fél-évre előfizet. Az előfizetést: *Virágoskert* kiadóhivatala, Budapest, VI. ker., Herminaut 37. sz. címre kell küldeni.

— **A kolostorok szaporodása** Németországban. 1920- és 1921-ben 463 új kolostort létesítettek. A szerzetes rendek tagjai 1919-ben 72536 személyről, 83890-re emelkedett. Az összes szerzetesek száma 1921-ben 6524 volt. 1924-ben pedig 8600. Ma a protestáns Németországban van a világon a legtöbb kolostor és szerzet.

— **Evangelizáció** Srbobranban. A srbobrani magyar gyülekezetben január hó 18—20-ig volt evangelizáció. Ez alkalomkor Liebstockl (Budapest) és Drumm F. prédikátor testvérek hirdették Isten ígését. Isten oly gazdagon megáldott bennünket, hogy e napokra mindig hálátelt szívvel fogunk visszagondolni. Már első este éreztük, hogy Isten az, ki szól a szívekhez az ő szolgálja által.

Liebstockl testvér prédikációjában megmondta, hogy mindannyian áthágtuk a tíz parancsolatot, rámutatott, hogy csak Jézus vére tisztíthat meg minket bűneinktől. Imatermünk már első este kicsinek bizonyult, amiért második este a német gyülekezet tágasabb imatermében jöttünk össze. Nők és férfiak, öregek és fiatalok nagy csoportokban jöttek Isten házába. Komoly arccal közeledtek, mert tudták, hogy a Megváltó hívja őket és nem mindegy, mire fogják elhárítani magukat. Istentisztelet után még néhányan visszamaradtak imaórára, mert Jézus-hoz akartak jönni. Meg vagyunk róla győződve, hogy Isten meghallgatott minden lelket, aki hitben fordult hozzá. Az istentisztelet alkalmával egy kis énekkar nagy buzgósággal támogatta az evangelizátorok munkáját azáltal, hogy énekben hívta Jézushoz a fáradt és megterhelt lelkeket. Mint minden e földi életben, úgy ez az áldásos idő is nagyon hamar elmult. Szerettük volna Péter apostollal mondani: «Mester, jó nekünk itt lennünk, csináljunk azért hajlékot.» De nekünk is vissza kellett térni a hétköznapi életbe, mint az apostoloknak. Kérjük Istent, hogy áldja meg különösen azokat, kik új életre szánták el magukat. (Sch. P.)

=====

Miképpen veszi magához a szív, a lélek a megengesztelésnek szent erejét, úgy áldatik az isteni igazsággal.

De hogy ez hogyan lehetséges, azt a tudomány nem tudja megmondani. A test és a lélek kapcsolata előttünk titok. Az ürbe (ismeretlenbe) jutunk, ha megkíséreljük ezt a kapcsolatot megmagyarázni — így szól Tyndall, a nagy angol természettudós. — Éppen így kimutatta Du Bois-Reymund, tudós német természetbúvár az anyag mozgása és a lelki hatás közötti különbséget. Azok a jelenségek, amelyeket az anyagról tudunk, mint a nehézség, helyváltozás, térfoglalás, nem vonatkoztathatók a lelki életre. És azok a jelenségek, amelyek a lelki életben fordulnak elő, mint igazság és hamisság, rossz és jó, nem illeszkednek az anyagi dolgokhoz. Azért mondja a nagy gondolkodó és természettudós Lotze: «Aligha ringatja magát valaki abban a hit reményben, hogy egy képzetesebb tudomány egy titokzatos utat fog találni, melyen haladva, világos magyarázatot adhatna a test és a lélek egymáshoz való viszonyáról.» Ez más szavakkal azt jelenti: a tudomány a halál utáni életéről nem tud semmit. A túlvilági életet sem bizonyítani, sem tagadni nem tudja. Sajnálkozunk efelett? Dehogy! Ennek csak örülhetünk!

II.

Ha ugyanis a halhatatlanságban való hithez tudományos képzettség kellene, akkor a tudásnak ebben a tekintetben óriási előnye volna a tudatlan felett. Az egyszerű, tanulatlan emberek, kik az élet szükségleteiért küzdenek, nem tudnának önálló hithez jutni, hanem ahhoz kellene magukat tartaniok, amit a tudósok mondanak nekik. Ez nem volna jó. A mai kor tudósai és okosai számára megszegyenyítés, hogy tanácstalanul állanak a túlvilági lét kérdésében. Isten nem akarta, hogy a halhatatlanságban való hit csak a tudósoké legyen, hanem azoknak adta, akik azt megérdemlik. Nem a lángész tudása, hanem a belső meggyőződés útján kell bizonyosságot szereznünk, hogy egy örök életnek nézünk elébe. Lelki fejlődésünk folyamán mindnyájan tapasztaljuk, hogy természeti létünk felett és mellett egy szellemi lét is van. Örvendünk az igazságnak. Törekszünk hozzá közeljutni. Mindig feljebb vonz bennünket, hogy közelebből vizsgáljuk, lássuk és megismerjük őt. Nem a mi testünk az, amely az igazságnak ilyen értéket tulajdonít, hanem a lélek, amely minden erővel igyekszik közel

Szép szavak a vallás- szabadságról.

Dr. Serédi Jusztinián hercegprimás a magyar felsőházban a mexicói katolikusok üldözésével kapcsolatban felszólalt és kívánatosnak tartotta, hogy emeljük fel tiltakozó szavunkat, mert a magyar nemzet mindig állást foglalt a multban is a vallásszabadság nagy gondolata mellett.

A «Hegyen épített város» című ev. lap e hírrel kapcsolatban írja: «Tisztelnünk kell minden embernek lelkiismeretéhez való jogát és elő kell segítenünk őt abban, hogy szíve vágya szerint imádhassa Istenét és fejthesse ki szabadon vallásos életét.»

A katolikus részről és a lutheránus részről elhangzott szavak tényleg szép szavak. Mi szabadegyházbeli emberek örvendező lélekkel olvassuk az ilyen kijelentéseket, mert sajnos a gyakorlatban, a mindennapi életben velünk, szabad egyházbeliekkel világi és egyházi közegek igen sokszor nem fenti szép szavak s a vallásszabadság eszméi értelmében szoktak eljárni.

Mi áhitozzuk azt az időt, mikor tényleg senkitől nem háborítva, szabadon, szíve vágya szerint fejtheti ki mindenki vallásos életét, úgy hogy Istent szereti s felebarátját úgy, mint önmagát!

jutni hozzá, ezzel is bizonyítva jelenlétét. — Örülünk a szépnek. Nem azért tesszük ezt, mintha a mi testi életünknek valami különös előnye volna belőle, hanem csak a testünkben lakozó lélek tulajdonít a szépnek nagy értéket. — Örülünk a jónak. Nemes és nagy hősi tettek lelkesítenek. Erkölcsi fogyatkozás lehangol bennünket. Egy belső kényszerből kifolyólag kénytelenek vagyunk a jót, a szépet követni, még ha földi dolgokban kárt szenvedünk is emiatt.

Mindezek bizonyítják, hogy az ember benne egyben egy más lény is létezik, mely kiemeli a közönséges földi lét fölé. És bizonyítja létezését egy másik világnak, amely a látható természeti világon kívül van. Ha ezt a tényt el is akarnánk tagadni, jelenségei állandóan kísérnek bennünket és a tagadás az oka az életben előforduló sok ferdeségnek.

A léleknek a testi élet feletti uralma világosan mutatja, hogy kapcsolatunk van egy mindent és mindenkit betöltő, az egész világot átfogó nagy szellemmel, Istennel.

(Folyt. köv.)

A mozi hatalma.

Aki kitalálta a mozgóképeket, nem akarta abba a szolgálatba állítani, amelyben sajnos ma áll a mozi. Nem erkölcsnemesítő, hanem erkölcsrontó intézmény. Milyen a hatalma, befolyása, azt egy németországi ember a következőkben szemléltette:

Az egész világon 700000 mozi van. Egy év alatt ezek a filmek 2 millió kilométer hosszú filmet mutatnak be.

Németországban naponta 3 millió ember látogatja a mozi. Ez a 3 millió ember bevételeiből 1 milliárd márkát fizet.

Hallgatja-e Isten Igéjét naponta 3 millió ember? Adnak-e a keresztyének Isten országára naponta 1 milliárdot?

A mozinak a «világuralkodó» címet lehet adni. A filmkirályok és filmkirálynők tultesznek az egykori koronás főkön, a mi a jövedelmüket és hatalmukat illeti. Naponta millió meg millió ember kerül befolyásuk alá. Ki sem lehet számítani, milyen romboló, pusztító befolyása van. Egyszer majd észre fogjuk venni, de akkor valószínűleg már késő lesz!

Atá vas. d. u. 4.

Budapest, VI. Felsőerdősor 5 földsz. Vasárnap d. e. 10 d. u. 5. kedd d. u. 5.

Budapest, VI. Felsőerdősor 5. l. em. Vasárnap d. e. 10 csüt. este 7

Budapest, Országbíró-ut 12—14. Vasárnap d. u. 3 Szerda este 7.

Borjád. Vasárnap d. e. 10. este 8.

Dombóvár, Bezerédi-u. 27. vas. és péntek este 1/28.

Döbrököz. Minden második vasárnap este 8.

Győrköny, vas. d. e. 10. este 8, Szerda este 8.

Kispest, Nagy Sándor-u. 18. sz. Vasárnap d. u. 4 Kedden este 7, Péntek este 7.

Kaposszekcső. Vas. d. e. 10. szerda este 8.

Kaposvár, Németh István-u. 2. vas. d. e. 10. vas. este 1/28, kedd este 1/28.

Kisvárd. Minden vasárnap d. u. 4.

Miskolc. Gilányi utca 4. vas. d. u. 4. szerda este 7.

Nyíregyháza, Dessewffy-tér 10. sz. Vasárnap d. e. 1/211, este 7. Szerda és péntek este 7.

Nagykálló, minden vasárnap d. u. 4.

Nagyszékely. Minden második vasárnap d. e. 10.

Ózd. Minden vasárnap d. u. 4

Szabolcs: Minden vasárnap d. u. 2.

Szeged: Szőregi-utca 2 Vasárnap d. e. 10, vasárnap d. u. 5. Csüt. este 7.

Kiadó: „Keresztyén Könyvesház“ k. f. Szövetkezet

Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám.

A szerkesztésért felelős: WALLRABENSTEIN JAKAB

Kiadóhivatal: Nyíregyháza, Dessewffy-tér 10. szám.